

NIEUWSBRIEF TELL ABU SARBUT

Nummer 2

Februari 2012

LAATSTE NIEUWS: WE VERTREKKEN 14 MAART

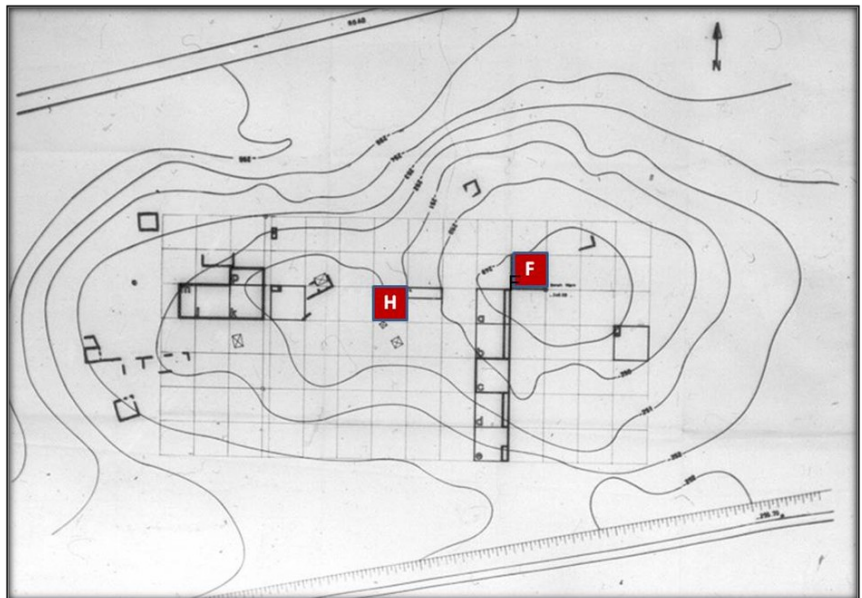
Waar gaan we opgraven?

Op deze plattegrond van Tell Abu Sarbut staat aangegeven waar we in 2012 precies gaan opgraven. De twee rode vakken, elk 10 x 10 m. groot, zullen opengelegd worden.

In vak H is destijds een hoek van het verbrande gebouw gevonden dat we verder willen opgraven.

Vak F ligt boven op de heuvel. Hier zijn in 1988 Romeinse lagen aangetroffen, maar niet opgegraven. We hopen hier andere gebouwen uit de Romeinse tijd te vinden.

De zwartomlijnde vakken zijn in 1988-92 opgegraven en worden niet meer opengelegd. De komende jaren hopen we de opgraving verder uit te breiden.

Vorbereidingen

In oktober 2011 zijn we naar Jordanië gereisd om de campagne van 2012 voor te bereiden. Eerst naar het Departement van Oudheden om de opgraving te bespreken. Ook hebben we daar winkels bekeken om te checken wat we plaatselijk kunnen kopen en wat niet.

Daarna reisden we naar de Jordaanvallei. In het opgravingshuis hebben we alles doorgesproken met de beheerder van het huis: van het beddengoed tot de aanschaf van een bedouïnentent.

Met de universiteit van Irbid is gesproken over samenwerking. Zij hebben een uitgebreid laboratorium voor fysische en chemische analyses van scherven, glas en metaal.

Natuurlijk hebben we ook diverse Romeinse vindplaatsen bezocht, ter lering ende vermaak.

Ook is onderhandeld met de elf (!) tell-eigenaren, over de huur van de tell. Alle elf moesten uiteindelijk hun handtekening onder het contract zetten. En als je niet kunt schrijven, dan zet je gewoon een duimafdruk!

Kijk op onze website voor meer informatie over de plannen en over het laatste nieuws:

<http://tellabusarbut.wordpress.com>

GRAVEN... GRAVEN... GRAVEN...

Wat gaan we daar doen?

Zoveel scherven.... We konden er een weg van aanleggen.

Op Abu Sarbut gaan we opgraven — het is gemakkelijk gezegd. Maar wat doen we dan precies?

1) Opgraven.

Natuurlijk graven we daar, met scheppen en houwelen, troffels en kwasten. We proberen structuren bloot te leggen: huismuren, broodovens, vloeren. Voor het zware werk huren we sterke mannen in uit het dorp, het fijne werk doen we zelf, met behulp van onze studenten en vrijwilligers.

2) Documenteren.

Alles wat we weggraven en alles wat we vinden moeten we goed documenteren. We maken uitgebreide aantekeningen, fotograferen zo veel mogelijk, en maken tekeningen van plattegronden en van de secties. Dat zijn de wanden van de opgraafvaken. Alle lagen die we weggegraven hebben, zijn daarin nog te zien.

3) Vondstverwerking.

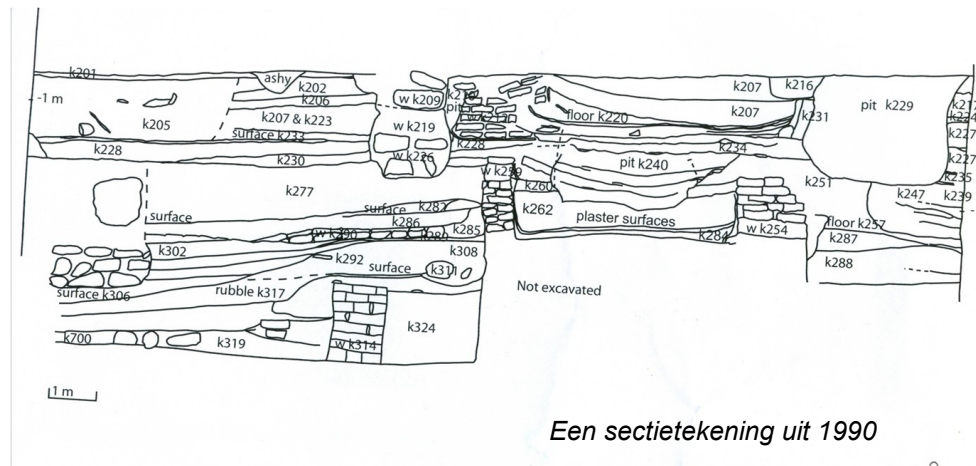
Alle vondsten, zoals glas, bronzen voorwerpen, munten en aardewerkscherven, moeten worden schoongemaakt, getekend, gefotografeerd en beschreven. Het

gaat vaak om grote hoeveelheden. Tijdens de opgraving van 1988-1992 hebben we ongeveer 150.000 scherven opgegraven — en gedeeltelijk weer naar de tell teruggebracht.

4) verslagen schrijven.

Alles, maar dan ook alles wat we hebben gedaan en gevonden moet in een eindverslag worden opgenomen. Dit verslag gaat naar het Departement van Oudheden van Jordanië, en dient als basis van de artikelen die we over de opgraving gaan schrijven.

Opgraven is vernielen. Daarom moeten we alles wat we doen, gedetailleerd vastleggen

Een sectietekening uit 1990

Dierenbotten

Iedere opgraving levert veel dierenbotten op. Deze moeten zorgvuldig worden gewassen, gedroogd en ingepakt. De zoöloog bestudeert de botten later en zoekt uit welke dieren er gehouden werden en waarvoor (trekkracht, transport, melk, vlees, wol), en op welke leeftijd ze geslacht werden.

De meeste botten zijn van schapen en geiten. Daarnaast kun je koeien, kamelen en paarden aantreffen. Honden hielpen bij het weiden van het vee, katten hielden muizen weg. Ook werd er door de bewoners van het dorp gejaagd en gevist.

Bronzen voorwerpen, gebruikt voor het aanbrengen van oogmake-up (kohl)

DE JORDAANVALLEI

Tell Abu Sarbut (TAS) ligt in de Jordaanvallei, zo'n 200 meter onder zeeniveau. Vanaf Amman is het ongeveer anderhalf uur reizen met de auto.

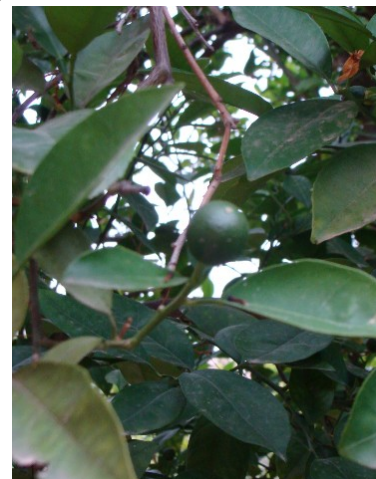
Vruchtbaar landbouwgebied

De Jordaanvallei is geen toeristisch gebied, hoewel er genoeg te zien is. Kleine dorpen worden afgewisseld met tuinderijen en boomgaarden, links en rechts van de weg liggen archeologische vindplaatsen, en voor de geoloog is het een Luilekkerland.

De grond is vruchtbaar, maar irrigatie is nodig omdat er weinig regen valt. In de jaren zestig van de vorige eeuw is er een groot irrigatiekanaal aangelegd, dat van noord naar zuid door de vallei loopt.

Er worden groente, fruit en aardappels verbouwd. In het voorjaar ruik je de citrusbloesem. In de periode dat wij opgraven verschijnen de sinaasappels, grapefruits en pomelo's al aan de bomen.

Tegenwoordig worden er in de Jordaanvallei olijfbomen geplant omdat het onderhouden van olijven minder werk is dan van sinaasappelbomen. De olijven blijken het goed te doen in de warmte. Dit is de olijfgaard van het landbouwinstituut naast het opgravingshuis.

Hulp

In en om het dorp Deir Alla werken veel mensen met ons samen om de opgraving mogelijk te maken. Allereerst de beheerder van het opgravingshuis, Ahmed (links), die zorgt dat het huis op orde is. Hij doet de boodschappen, onderhoudt de contacten met de autoriteiten en staat altijd klaar om te helpen.

Fatma, onze buurvrouw, maakt het huis schoon en kookt voor ons. Veel dorpelingen werken voor de expeditie: ze graven op de tell, wassen de scherven, helpen Fatma

met schoonmaken, en doen de was.

De autoriteiten (de burgemeester, politie, vertegenwoordiger van het Departement van Oudheden) brengen regelmatig een bezoek en houden de veiligheid in de gaten. Soms wat te intensief, naar onze opvatting.

Collega's van de universiteiten en buitenlandse instituten in Jordanië staan klaar met advies, technische hulp en de broodnodige small talk ter ontspanning.

U KUNT HELPEN

Bijdragen?

Wij hebben donateurs nodig . Er zijn allerlei mogelijkheden voor kleine en grote giften. Op de laatste bladzijde van deze Nieuwsbrief staat een lijst.

Als donateur houden we u op de hoogte van onze belevenissen. U mag ook op bezoek komen.

Stichting Nour is geregistreerd als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). U kunt uw bijdragen aan ons project daarom (onder voorwaarden) als gift aftrekken van de belasting.

Tell Abu Sarbut

Meewerken?

Altijd al eens op een opgraving willen werken? Dan kan, als vrijwilliger aan ons project.

Dit jaar gaan vijf mensen mee als vrijwilliger. Zij gaan ons helpen met het werk op de tell: opgraven, vondsten inmeten, tekeningen maken. Ook in het opgravingshuis is genoeg te doen: kleine voorwerpen schoonmaken en registreren, potten restaureren, aardewerk tekenen.

Voor 2012 zitten we vol. Als u in 2013 mee wilt, kunt u het beste snel contact met ons opnemen, want er zijn maar enkele plaatsen.

Bedankt!

We willen iedereen bedanken die geld heeft gedoneerd aan het project, voor een schop, C14-analyses, de huur van een theodoliet, aankoop van touw en spijkers, of ter vrije besteding.

De vijf vrijwilligers die meegaan, dragen niet alleen financieel bij aan de opgraving, ze komen ook nog één of twee weken voor ons werken. Chapeau!

Twee enthousiaste studenten van de Faculteit Godgeleerdheid van de Universiteit van Groningen gaan twee weken mee om het vak te leren.

Op bezoek?

Een dagje de opgraving bezoeken? Dat is mogelijk voor onze donateurs. Als u in Jordanië bent, kom dan langs; we leiden u graag rond op de tell.

U kunt (tegen een kleine bijdrage) ook mee lunchen. En misschien wilt u daarna wat helpen met de vondstverwerking? Overnachten in het opgravingshuis is ook mogelijk.

Op reis?

Jordanië is een prachtig land met een zeer vriendelijke bevolking.

Wij kunnen een archeologische reis door het land voor u organiseren, inclusief één dag meehelpen op de opgraving. U krijgt een goede lokale gids mee.

Met plezier begeleiden we buiten het opgraafseizoen zelf groepsreizen naar het Midden-Oosten. Wij zijn alle drie ervaren reisleiders.

Neem eens contact met ons op over de mogelijkheden. Wij werken samen met een ANVR- reisbureau met veel ervaring in de regio. Ook een combinatiereis met Israël of Syrië is een optie.

Geen gift te klein, geen bijdrage te groot

1 troffel
10 euro

Inpakmateriaal
100 euro

C-14 analyse
350 euro

Salaris 1 arbeider
275 euro

Huur jeep 1 dag
45 euro

Touw
15 euro

1 houweel
25 euro

Doos spijkers
5 euro

Algemene kosten
Ieder bedrag welkom

Hangwaterpasje
5 euro

Salaris kokkin
650 euro

3 emmers
2,50 euro

Huur tell
2500 euro

Hulp bij het scherven
wassen
200 euro

10 biertjes voor
dorstige kelen
10 euro

1 meetlint
25 euro

Tekenmateriaal
35 euro

Huur theodoliet
100 euro

Stichting Nour

p/a Albertine Agnesstraat 73
2316 EV Leiden

KvK Inschrijfnr. 52874141

Banknr. 5329818 ING Leiden
t.n.v. St. Nour, Leiden

Nadere info:

- * Jeannette: delevant at gmail.com
- * Margreet: info at margreetsteiner.nl
- * Noor: noor.mulder.2 at home.nl

Website:

<http://tellabusarbut.wordpress.com>

**THE RENEWED EXCAVATIONS
OF TELL ABU SARBUT**

**university of
 groningen**